

De Mændene, som tilfredsstiller deres Drift, er de saa lykkelige? Læs *Schopenhauer*, der priser sig lykkelig i sin Alderdom over endelig at være bleven fri for Kjønsdriften, som han kalder en Art Vanvid; læs *Strindberg*, der vider sig i Fortvivelse over Mandens sanselige Afhængighed af Kvinden, læs hans lille Fortælling „Mot betahning“, — og læs *Arne Garborg*; er det Lykke at væmmes saadan ved sig selv, som hans Mænd gjør? — Nej, det er det ganske vist ikke; baade *Strindberg* og *Schopenhauer* og *Arne Garborg* fortæller hver paa sin Vis om det Slaveliv, som den utsyrlige Kjønsdrift fører til. Lykkedes Revolutioneringen af Kvindernes Sædelighedsbevidsthed, vilde Kvinderne sikkert i denne stærke Drift faa en Lidelser mere, ikke en mindre — det fortæller Mændene os selv. Men denne Lidelse vilde vist endda være ringe imod al den anden Smerte, der vilde følge med. Ensaadan Forandring som den omtalte kunde jo ikke foregaa med ét Slag, men lidt efter lidt, der vilde rimeligvis gaa Aarhundreder, inden den trængte igennem. Og mon ikke Kvinderne i disse Aarhundreder vilde komme til at lide Kvaler, som de aldrig før havde kjendt? Mon ikke den Modbydelighed og Selvforagt, de vilde føle ved at tilhøre snart en og snart en anden, de Misgreb, de vilde begaa, idet de kom til at knytte sig nær til en eller anden af de Mænd, de efterhaanden tilhørte, og for hvem de kun var et Redskab, og den Sorg, der vilde møde dem i deres Forhold til Børnene, som de enten blev ene om at ernære og opdrage eller maatte afgive til Staten trods deres meget omtalte Moderkjærlighed, mon ikke alt dette vilde gjøre Verden til et Helvede for dem? — Og da Kvinderne i Størstedelen af den civiliserede Verden er i Flertal, maa Spørgsmaalet om, hvorvidt Summen af Lykke vilde forøges, naar Kvinderne blev som Mænd, besvares med nej.

Vi kan nu kun spørge: Vilde Mændene blive lykkeligere, naar Kvinderne blev som de? Ja, Svaret maa blive forskjelligt efter vor forskjellige Opfattelse af hvad Lykke er. Hvis den højeste Lykke virkelig er at tilfredsstille de legemlige Drifter og først og fremmest den, der er kaldet Livets „Centraldrift“, Kjønsdriften, saa vilde det ganske vist være et Gode for Mændene uden Baand og Skranker, enten disse nu var Samfundsfordomme eller kvindelig Kyskhed eller Ægteskabsløfter, at kunne give sig hen til deres Drift. Men hvis det er sandt,